Docnr10

Provincie Noord-Brabant

GS Beslisdocument: voorstel of mededeling voor PS

GS-Vergaderdatum	Bespreking	Vertrouwelijk
18 november 2025	Besluitvormend	Nee

Akkoord Concerncontrol	Urgent	Case/documentnummer
Akkoord met advies.	Ja	C2351276/ 6221389

Programma	Portefeuillehouder
Aanpak Stikstof	mevrouw A.M.W. Dirken

Opdrachtgever/Programmamanager	Telefoon/email
mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl

Auteur	Telefoon/email
mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl
mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl

Onderwerp

Nota van wijzigingen Statenvoorstel 43/25 E Omgevingsverordening – regelwijziging 2

Voorstel tbv besluitvorming op 18 nov:

1. Vaststellen van de Nota van wijzigingen Statenvoorstel 43/25 E met het bijbehorende ontwerpbesluit I 43/25 F, inclusief bijlage A.
2. Vaststellen van de Aanvullende Nota van inspraak en wijziging.
3. Bijlage VI vaststellen waarin de volgende uitgangspunten zijn verwerkt:
   a. de hoogte van de normen voor de diverse diercategorieën vaststellen rekening houdend met economische haalbaarheid en de toepassing van meer integrale systemen. De normering ligt daarom voor met name grotere diercategorieën lager dan in de huidige bijlage VI;
   b. voor diercategorieën waarvoor geen beschikbare maatregelen zijn, vasthouden aan het opnemen van een reductiepercentage. Dit kan ertoe leiden dat de bedrijven alleen kunnen voldoen door het houden van minder dieren.
   c. Voor het oprichten van een nieuwe stal blijven hogere normen gelden.

5.1.5 5.1.5

5.1.5

Tekst Openbare Besluitenlijst

Niet van toepassing, actieve persbenadering

Naam woordvoerder: 5.1.2.e

Aanvullende toelichting relevant voor GS

Uitkomsten onderzoeken CAF en PouTon

Vanwege de orienterende bespreking op 11 november over de uitgangspunten voor normering in bijlage VI is er een aanvullende opdracht verstrekt aan beide bureau's. De uitkomsten van die onderzoeken worden vrijdagmiddag nagezonden.

Bijlage VI

Bijlage VI is conform de oriënterende bespreking in uw vergadering van 11 november aangepast. In de Nota van wijziging onder argumenten onder 5. zijn de aanpassingen op hoofdlijnen beschreven.

De aanpassingen in bijlage VI zijn op dit moment nog niet geheel gereed. Als er na aanlevering aan GS nog

aanpassingen worden doorgevoerd worden die via resumptie meegegeven.

Aandachtspunten uit gesprekken

In de afgelopen week zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers vanuit de agrarische sector (ZLTO, BAJK, POV, NMV, kalverenhouderij, geitenhouderij, Kerngroep bioboeren Brabant), natuurverenigingen (BMF, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, MOB, Werkgroep Behoud de Peel) en waterschappen. Vanuit gemeenten is aangegeven dat zij op dit moment geen behoefte te hebben aan een gesprek. Het gesprek met VNO-NCW volgt nog (vanwege vakantie). Bouwend Nederland heeft een schriftelijke reactie gegeven. Daarnaast is de voorgenomen aanpak besproken in de Brabant Brede Tafel Stikstof (BBTS) en het Bestuurlijk Overleg Transitie Landelijk gebied (BOTL). Tot slot is eerst een apart overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de RABO en daarna met vertegenwoordigers van de gezamenlijke banken (ABN-AMRO, ING, RABO).
De input die is opgehaald is in de bijlage Terugkoppeling gesprekken opgenomen.

Uitkomsten-risico-analyse

Bij de vaststelling van de statenmededeling over de voorgestelde bijstelling van de aanpak ammoniakemissie-eisen heeft u voorts gevraagd om het maken van een risico-analyse. Hiertoe zijn vier bijeenkomsten gehouden waarin geprobeerd is de risico's en beheersmaatregelen nader in beeld te brengen. Hiertoe is in de bijlage 11. een risicoanalyse opgenomen waarin de risico's voor de uitvoering en financiële risico's nader in beeld zijn gebracht. De risicoanalyse is daarbij gebaseerd op expert-judgement door medewerkers van concern, VTH, juridisch, landbouw en ODBN. Dit omdat er voor de analyse geen gebruik gemaakt kan worden van ervaringsgegevens.
In de bijlagen van de risico-analyse zijn diverse beheersmaatregelen benoemd, om de risico's voor de uitvoering te beperken, zoals standaardisering van maatwerkvoorschriften, duidelijke indieningsvereisten.
Voor de beheersing van de financiële gevolgen voor de uitvoering kan voorts overwogen worden, leges te heffen voor het opstellen van een maatwerkvoorschrift. Dat vergt een wijziging van de Legesverordening die op zijn vroegst begin 2026 kan worden vastgesteld in PS.
In de huidige Legesverordening wordt daarvoor in andere gevallen ook leges geheven (variërend tussen de €1000-€3000). In de huidige Legesverordening is voorts in paragraaf 2.6.5 een kapstok gevonden om als er niet tot aanpassing wordt overgegaan een bescheiden bijdrage te vragen voor het opstellen van een maatwerkvoorschrift van €340.

Ondanks de beheersmaatregelen blijft er een grote bandbreedte in risico's bij zowel de financiële gevolgen als de

5.1.5

- 5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
- 5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
- 5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5
  5.1.5

5.1.5

In het geval dat het maatwerkbesluit wordt gekoppeld aan de natuurvergunning, moet vanuit de wet de

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

Financiën en relatie met begroting

Kosten/opbrengsten verbonden aan dit voorstel

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product
2025-2026	€ 1,5 mln	0002691 – Aanpak stikstof	02.01.03 – Aanpak stikstof
2026	€ 5,0 mln	Egalisatie reserve VTH omgevingsdiensten	

Risico's en gevolgen

Juridisch:

In het GS dossier van 28 oktober jl. waarin de statenmededeling is vastgesteld over het voornemen tot bijstelling van de aanpak, is uitgebreid ingegaan op de juridische risico's en kanttekeningen die gepaard gaan met dit voorstel. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen. De drie grootste risico's zijn:

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

Zie ook onder het kopje risico-analyse.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Financieel:

Uitvoeringskosten VTH

De bijstelling van de aanpak ammoniak-eisen brengt uitvoeringskosten met zich mee in het kader van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Het betreft met name de kosten voor de intrekking van 1.700 vergunningsaanvragen, de kosten voor de afhandeling van 1.700 meldingen, de kosten voor toezicht en de handhavingskosten. Daarnaast zijn er de gederfde inkomsten van € 8 mln door het mislopen van leges bij de intrekking van de vergunningaanvraag. Met deze gederfde inkomsten is in de provinciale begroting de afgelopen jaren al rekening mee gehouden.

Er zitten onzekerheden in de precieze activiteiten en kosten die de afhandeling van een intrekking en een melding in dit kader met zich mee zal brengen. De onderstaande inschattingen houden hierbij rekening met het slechtste scenario. Ook is het onzeker hoe de veehouderijbedrijven gaan handelen n.a.v. de bijgestelde aanpak.

De kosten voor de afhandeling van de huidige voorraad aanvragen op de huidige werkwijze hebben een bandbreedte van €5.1.1.c mln. tot €18,7 mln. Voor de dekking van deze kosten zijn in het verleden geen aanvullende middelen gestort in de egalisatiereserve VTH.

De bijstelling van de aanpak leidt tot een nieuwe situatie. In het scenario dat er een maatwerkbesluit wordt genomen en dat 50% van de intrekkingen op verzoek van de aanvrager gebeurt, hebben de kosten van de afhandeling van de aanvragen een bandbreedte van €18,6 mln. tot €25,2 mln.

Een kanttekening hierbij is dat, uitgaande van dat de huidige capaciteit volledig op 5.1.1.c 5.1.1.c 5.2.1 Dat terwijl verouderde huisvestingssystemen vanaf 1 juli 2026 moeten voldoen aan de normen.

Het voorstel is de meerkosten van deze aanpak hard af te dekken in de begroting. Deze meerkosten bedragen, op het maximum van de bandbreedtes, €6,5 mln.
Na het doorlopen van de financiële ladder ziet de dekking van deze meerkosten in de uitvoering er als volgt uit:

- €0,5 mln vanuit budget 2025 programma Aanpak Stikstof

- €1,0 mln vanuit budget 2026 programma Aanpak Stikstof
- 5.1.1.c mln vanuit de egalisatiereserve VTH

Het eerstvolgend S&V-moment zullen hiervoor de middelen vanuit het programma Aanpak stikstof worden gestort in de egalisatiereserve VTH.

Mochten er geen effectieve beheersmaatregelen getroffen worden en alle 1700 aanvragen in één jaar worden afgehandeld, dan kan het zijn dat de beschikbaar gestelde middelen onvoldoende zijn om de afhandeling van de 1700 aanvragen te financieren. We verwachten in het voorjaar 2026 een helderder beeld te hebben bij het verloop van de afhandeling en de bijbehorende kosten. Dit kan gaan leiden tot een beroep op de vrije begrotingsruimte als het kostenniveau de maximale bandbreedte van € 6,5 miljoen overschrijdt.

Financiële risico's

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Europees:

--

Opgesteld in samenwerking met:

Strategie & Kennis:

--

Opgesteld in samenwerking met:

Personeel:

Doordat de vergunningverlening al langere tijd bijna geheel stilligt is de huidige werkvoorraad aan vergunningaanvragen opgelopen. De afhandeling van deze aanvragen onder de huidige regeling vraagt veel capaciteit van de omgevingsdiensten. De bijstelling van de aanpak ammoniakemissie-eisen vergt eveneens capaciteit. Met de huidige kennis is zo goed als mogelijk een inschatting van deze benodigde capaciteit gemaakt met een bandbreedte. En het verschil tussen huidige en nieuwe regeling. Dit is opgenomen in de risicoanalyse in bijlage 11. Hieruit blijkt dat 5.1.5
Hierbij hebben we voor de nieuwe regeling te maken met enkele punten die nog nader uitgewerkt moeten worden en/of in praktijk moeten blijken, maar grote invloed kunnen hebben op de kengetallen voor de uitvoering. Met name de diepgang van de toetsing en het kunnen standaardiseren van de voorwaarden op basis waarvan de keuze uit bijlage VI gemaakt wordt, is hier van invloed op. Maar ook het wel/niet ontstaan van een piek in de uitvoering, wel/geen beroepszaken, consequenties van het nog vast te stellen handelingsperspectief Toezicht en Handhaving etc. Als in de uitvoering blijkt dat zich situaties voordoen die substantieel anders zijn dan nu ingeschat, kan dit leiden tot nieuwe (uitvoerings)keuzes voor het bestuur.
Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Concerncontrol:

De afgelopen weken is het dossier verder uitgewerkt waarbij de normen en lijst VI zijn geconcretiseerd en er is een slag gemaakt in het in beeld brengen van de impact op de uitvoering in de praktijk. Het voorstel gaat, gezien het vernieuwende 5.1.5 Beheersmaatregelen zijn in beeld gebracht. Voor de berekening wat dit aan uitvoeringskosten en risico's betekent is daarom vanwege het ontbreken van ervaringscijfers ook gebruik gemaakt van aannames. 5.1.5
5.1.5 Het voorstel is de risico's rondom dit dossier PM op te nemen in de algemene

risicoreserve en met een dotatie in de algemene risicoreserve te wachten tot het risico zich uitkristalliseert. Voor de uitvoeringskosten is het voorstel alleen de meerkosten ten opzichte van de huidige situatie te dekken in de begroting.
Gezien bovenstaande is het van groot belang de ontwikkeling zowel beleidsinhoudelijk als qua uitvoering goed te monitoren, waar mogelijk en een passend kansen- en risicomanagement toe te passen om indien nodig in 2026 tijdig te kunnen bijsturen en aanvullende 5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Actieve communicatie:

De vastgestelde wijziging wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt in het provinciaal blad. Gemeenten en omgevingsdiensten worden rechtstreeks van de wijziging op de hoogte gesteld.
Er wordt actief gecommuniceerd met een persbericht en de nieuwe aanpak wordt toegelicht op de website. Partners nemen we mee in de geplande sessies begin december 2025 van het Brabants Platform Stikstof (ambtelijk) en de Brabant Brede Tafel Stikstof (bestuurlijk). Na besluitvorming door Provinciale Staten is de communicatie gericht op het informeren van doelgroepen die direct of indirect te maken krijgen met het besluit. Zo wordt de Routekaart Veehouderij aangepast en volgt kort na het besluit een bijeenkomst voor medewerkers van het Ondersteuningsnetwerk en van de Omgevingsdiensten. Op 13 januari 2026 organiseren we een online informatiebijeenkomst voor agrarisch adviseurs en op 15 januari 2026 voor gemeenten en andere overheidspartners. Ook geven we een toelichting aan bestuurders in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de 3 Omgevingsdiensten.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Urgent

Ja, omdat dit aanvullende statenvoorstel toegevoegd moet worden aan de behandeling van de Omgevingsverordening- regelwijziging 2 die op 12 december in PS behandeld wordt (en 28/11 oriënterend met PS wordt besproken)

Bijlage(n)	**Corsa stuknummer document**	**Bijvoegen voor GS**
1.Nota van wijziging 43/25 E	6221391	ja
2.Herzien OBI 43/25 F	6221390	ja
3.Bijlage A OBI 43/25F	6221388	ja
4.Bijlage VI (incl menukaart)	6221386	ja
5.Juridisch advies Hekkelman met managementsamenvatting	6217909	ja
6.Onderzoek PouTon	.....	ja
7.Onderzoek CAF	.....	ja
8.Aanvullende nota van IenW	6221387	ja
9.Terugkoppeling gesprekken	6217916	ja

10.Second opinion Pels Rijcken	6217919	ja
11.a. Risico-analyse financieel	6221393	ja
b. Risico-analyse uitvoering	6221394	
12.Overzicht instrumenten en regelingen	6221385	ja